

4334

פרוטוקול מס' 136/3

מישיבת ועדת הכספים, ביום ה' כ"ז בחשרי תש"ך, 29.10.59, בקריה ת"א. בשעה 0900

נכחו:

ז. סוזאיכ	היו"ר י. גורי
ז. צור	י. כדר
מ. קלמר	א. בהיר
י. קרגמן	ש. דיין
ח. רובין	א. הרצפלד
	נ. לויין

מוזמנים:

- מר זגגי - משרד האוצר
- ד"ר קטרון - משרד המשפטים
- ד"ר איזנר - משרד האוצר
- מבקר המדינה ז. מוזס
- מר מאירי - משרד מבקר המדינה
- ש. בזק

סדר היום:

- (1) פנסיה לעובדי המנדט
- (2) בעיות משכורת הדיינים
- (3) ערכות לכיצוע עבודות בפרט
- (4) ערכות מטעם המדינה להלואה לחברת דשנים וחמרים חימיים בע"מ
- (5) ערכות מטעם המדינה - דשנים וחמרים חימיים בע"מ
- (6) הנהגת דירוג מקצועי לעובדי משרד מבקר המדינה

(1) פנסיה לעובדי המנדט

מר זגגי:

שקלנו עוד פעם את הבעיה לאור ההצעות שהוצעו ולצעדנו מצאנו שלא נוכל לקבלן - לא בדבר החלח חוק הגימלאות לעובדי המדינה (כי א"א להחיל את החוק על מי שלא היה ככלל עובד המדינה) ולא ביחס לשערים (כהצעת ה"כ נלווין).

בסה"כ יש 2063 עובדי מנדט מקבלי פנסיה. מספר זה כולל 1150 איש מקבלי פנסיה עובדי מדינה; כולל 327 אנשים שמקבלים סכומים קטנים (שאנו מכנים "מקרים סוציאליים", או מקרים שלפי החלטה שנתקבלה, יקבלו החל מאפריל 1958 תוספות עד כדי 100 ל"ל לחודש. זה מתיחס לגילים קצת יותר קשישים); יש 41 איש שהם בחו"ל ואינם מקבלים. על 215 איש אין לנו פרטים; שלחנו להם שאלונים מזמן והם לא נענו. בקשתי השבוע שיבדקו אם אנשים אלה קיימים בכלל. 360 איש אינם שייכים לקטגוריות אלה, שאני מבין שהנציגות שהיתה בוועדת הכספים מייצגת אותם.

לקחתי את השאלונים של 330 איש ומיינתי אותם לפי מקומות עבודה: 89 עובדים בישוכים ערביים, במוסדות מוניציפליים ומקומיים (כולם ערבים, מלבד יוצאים מן הכלל); 123 עובדים במוסדות לאומיים ומוניציפליים (כולל סוכנות, אוניברסיטה, מוסדות ההסתדרות, בנק ישראל, המוסד לביטוח לאומי וכו'). מחוך 123 אלה, 19 עובדים בעיריות וכרשויות מקומיות, 19 איש בסוכנות וכמוסדות לאומיים, 20 עובדים כמוסדות ההסתדרות, 28 כמוסדות ממשלתיים (צה"ל, בנק ישראל וכדומה); 37 עובדים בחכמת ממשלתיות שונות. 118 איש - עורכי-דין ועצמאים אחרים.

אם לדבר ברוח שהיתה בוועדה, נדמה לי שהבעיה שהם יכולים לדבר בשמה מתיחסת ל-118 איש אלה בלבד, או חלק מהם - אנשים שאולי מסודרים טוב ואולי לא מסודרים כל כך טוב. הייתי חושב שאיננו צריכים ולא יכולים בשביל 118 איש אלה להפוך את הקערה על פיה. אם יש לאנשים אלה זכויות משפטיות, יפנו לכתי-המשפט, ואם יוחלט שמגיע להם, איננו רשאים למנוע זאת מהם. לנו נראה כי מבחינה עניינית גם כן לא הגיע להם, כי הם היו עובדים בארץ והגימלה הגיעה להם כלירות א"י, כך שאילו היו כעבר, מבחינה פורמאלית לא כפי שהיו - אין ספק שהגימלה היתה כלירות ישראליות. על יסוד זה עשינו ב-1952 הסכם עם הפנסיונרים ונתנו להם מה שסכמנו אתם: תוספת יוקר לפי 1950. לפי מספרים שקבלתי, כרגע בעד כל לירה של תקופת המנדט משלמים עכשיו 3.900 ל"י. אני מודה שלא ביררתי אם סכום זה כולל את 15% מס-הכנסה.

בשנתיים האחרונות התחיל מ"מ עם הממשלה הכריטית היחס לחטלונת תביעה שהיתה על "אכדן קריירה", פרט לפנייה הזו. ד"ר ארנון, שהיה עכשיו כאנגליה, המשיך כמו"מ ויש אתם ויכוח. הם רוצים לתת בעד חלק, וטוענים שאם אנשים עובדים - אין אכדן קריירה. ויכוח זה טרם הוכרע. יכול להיות שתהיינה תוצאות, וייתכן שלא. איש אינו יכול לדעת איך הדבר יוכרע.

באוצר הצעתי, אולי ועדת הכספים תטיל על האוצר לבחון את הכעיה: באיזו מידה אין מקום, לאותם אנשים שעובדים במקומות אחרים (כל⁶ אלה שלא באו על סיפוקם לא כעובדי מדינה ולא כמקרים סוציאליים) לתת להם מקדמה על חשבון מה שמגיע להם אילו היתה הממשלה הכריטית מכירה בתביעה, וכזאת היינו מפיגים קצת מרירות שהצטברה אצלם. זו ההצעה שאני מביא עכשיו לוועדת הכספים.

ח. רובין: אני מניח לסוג העובדים שנתקבלו בסוכנות או בממשלה, כי זכויות הפנסיה מוכטחות להם. יש סוג שני, ואני כאן איני מבחין בין מקרים סוציאליים רציניים לבין אנשים מסודרים. לגבי מקרים סוציאליים יש לפעמים סידורים מיוחדים. אדבר תחילה על מה שלדעתי מגיע להם. לולא ההסכם של הממשלה עם ממשלת בריטניה, אנשים אלה היו מקבלים מהממשלה האנגלית את הפנסיה כלירות שטרלינג, כמו מקבל רנטה מהצבא הבריטי. אני רואה אותם הפנסיונרים, כאילו הם מקבלים את הרנטה שלהם כלירות שטרלינג. מזה נובע שמצבם אינו צריך להיות גרוע ממישהו אחר שמקבל רנטה אישית במטבע חוץ. אני חושב שמגיע להם לפחות השער הרשמי עם ההנחות המקובלות לגבי מעבירי כספים מחו"ל. אם יהיה הסדר, טוב ויפה. אם האוצר רוצה לשלם מפרעות, נקבל זאת ברצון. מי שמקבל 10 ליש"ט מגיעה לו תמורת 10 ליש"ט ואין לממשלת ישראל זכות לחשב את הסכום כשער אחר.

נ. לוי: אני מתיחס לסוג האחרון, של 330 פקידים. לפי מספרים אלה פקידי המנדט קבלו ארבע חמישיות של וותק שמגיע להם, ואני חושב שעי"כ המדינה יצאה ידי חובתה כלפיהם. בכל אופן מתוכם למעלה מ-200 עובדים במוסדות לאומיים ומוניציפאליים. אם לגבי 200 אלה גם כן נשמר הותק הקודם, איני בא לסעון לזכותם. אבוא לסעון לזכותם אם לא מובא בחשבון הותק.

ביחס ל-118 השונים העצמאים, מוכן מאליו שהותק שלהם אינו נשמר. יש לי נחונים על מה שמקבלים פקידים כירדן: 125% תוספת יוקר על 10 הלירות הראשונות, ולא יותר. וכך אם מישהו קיבל 4 לא"י, אחר כך צריך היה לקבל 4 פלוס 5 תוספת יוקר, 2,5 בשכיל אשתו וכן תוספות לילדים, ובסה"כ 18 ליש"ט לחודש (בדינרים). פקיד שלנו, שהיה סמל משטרה ששירת 15 שנה בזמן המנדט - משכורתו האחרונה היתה כערך 25 לא"י. פנסיה מנדטורית קיבל 4 לא"י לחודש. היום היא מקבל 12 ל"י ברוטו (10 ל"י נטו) מהממשלה שלנו.

מר זגגי: בזאת אינך מביא בחשבון את התוספות הסוציאליות שאנחנו נוהגים למקרים סוציאליים.

נ. לוי: דוגמה שניה: זמן שירות - 18 שנה של מהנצם. משכורת אחרונה - 60 לא"י לחודש. פנסיה מנדטורית - 13 לא"י לחודש. כיום הוא מקבל כצת פחות מ-40 ל"י לחודש (33 ל"י נטו). לו היה אדם זה כירדן היה מקבל: א) במקרה של סמל המשטרה - 62 ל"י; ב) במקרה השני (המהנדס) - 141 ל"י. מוכן מאליו שעל זה צריך לשלם מס הכנסה. אינני יכול להגיד שהממשלה צריכה לתת להם גימלאות, אבל לכל הפחות דבר זה היא חייבת לתת.

ז. סוגאייב: מעצם העובדה שהעניין נמצא בטיפול הועדה, למרות פסקי-דין של ביהמ"ש אני מסיג שמשווה אינו כשורה כסידור העניין. יש פה הסכמה כללית לא לדבר על סוג עובדים שמוכסחים במקום עבודתם הנוכחי. יש הרגשה של אחדים, שלא צריך לתת משהו כחסד אלא בזכות. מר זגגי עצמו אומר שמשלמים כיום 3.900 ל"י, והמרחק בין זה לבין השער הרשמי (5.050 ל"י) הוא יחסית קטן מאד. אם אני מדבר על הסוג המצומצם, אני חושב שהיינו יכולים להתאחד לו האוצר היה עושה נסיון בכיוון זה.

אני מציע איפוא, לסכם כמשהו חיובי. שנית: שלא נחליט שום דבר. כי יש לנו הרגשה שהכסים סעון הסדר ותיקון באחת משתי הדרכים: אם אנו יכולים לעשות משהו ממשי, נעשה זאת; אבל מאד הייתי מבקש לא לעשות שום דבר בחפזון, - דבר שיפגע באפשרותם לספל בכך בכנסת הרביעית.

א. כהיר: מר זגגי ביקש את הועדה לא לקבל החלטה שיכולה להיראות כתקדים לגבי עניינים אחרים הקשורים עם תביעות המכיסות על ערך כסף של המנדט. זאת אני מקבל, וחושב שועדת הכספים תקבל. הועדה יכולה להגיד לאוצר, שהיא מוכנה לא לקבל החלטות תקדימיות.

אם סכום התשלומים כולו הוא 700 אלף ל"י לשנה, ולגבי 300 איש אלה יכול הדבר להתבטא כחלק הששי, הרי זה 120 אלף ל"י. אני רוצה לשאול, אם יכול להיות שכל הבעיה היא של 33 אלף ל"י. כלומר שאלתי היא, אם חשכון זה הוא נכון.

אני מציע לא לקבל שום החלטה תקדימית ולבקש את האוצר להסתדר במסגרת שמדובר עליה עכשיו פה, שיכולה להיות בין 3.900 ל"י שמשלמים כבר עכשיו לבין השער הממשי.

היו"ר י. גורי: ברצוני קודם כל לציין, שנתנו לבעיה תשומת-לב מרובה גם בוועדת משנה וגם במליאת הוועדה - וזאת בענין שוועדת הכספים העצם אינה חייבת לעסוק בו. לא הייתי רוצה בשום פנים לקבל החלטה שעלולה לסבך את האוצר מבחינות שונות. יחד עם זאת אנו חייכים לחתור לפתרון צודק. אין זאת אומרת שלגמרי צריך להתעלם מההסכם. ההסכם קיים ואיננו יכולים לגמרי לבטלו. אבל בגבולות הסכם זה אנו חיירים לחתור לפתרון שנראה לנו צודק, ואני חושב שבענין זה הוועדה יכולה להיות מאוחדת: שאנחנו רוצים למצוא פתרון צודק, והדבר ניתן רק בדרך שלקטיבית.

אילו נמצאה הצעה שמאחדת גם את האוצר וגם את ועדת הכספים - היות ואין זה ענין שיש לנו סמכויות מחייכות לגביו, אלא אנו עוסקים בזאת בתוקף הפנייה של האנשים, אנחנו צריכים לעשות מכסימום לחתור לסיכום מוסכם עם האוצר.

א. בהיר: האם ניתן להציע לאנשים, שיימסר הענין לבורר מכריע, שיש רשות לכל אחד מהמקרים האלה לפנות אליו, ושעל נסיים דיון אינדיבידואלי במסגרת מסויימת האוצר והצעד שכנגד יקבלו את ההכרעה?

מר זגגי: מבחינה כספית אולי השאלה אינה חשובה עכשיו, וטרם דנו על כך מבחינה כספית. הפנסיה היסודית היתה 184 אלף ל"י. איננו שלמנו עכשיו שער, היינו משלמים בשנה כ-900 אלף ל"י. עכשיו אנחנו משלמים כ-700 אלף ל"י. ההפרש הוא של 200 אלף ל"י לשנה. במקום זה האוצר משלם כבר עכשיו 120 אלף ל"י לשנה למקרים סוציאליים בלבד. נכון שההפרש הזה קיים רק עכשיו. אנחנו לא דנו בכחינה הכספית.

ענין השער, לדעתנו אינו צודק ועלול לסבך אותנו. על כן הצעתי את הצעתי. בעיית אכדן הקריירה: - בין שהמשלה הכריזת תחליט לפצות רק אלה שאינם עובדים ובין שלא תחליט, נדמה לי שאנשים אלה דק בענין זה הם מופלים לרעה, ולכיהם ענין זה הוא היוני וצודק. משום כך הצעתי באוצר, ואני מציע גם פה, שנחליט לא לחתוך כרגע את הבעיה, אלא נטיל על האוצר לבחון את הענין באופן יותר מפורט, ולראות באיזו מידה איננו צריכים להתחייב כלפי אנשים שעובדים כרגע בעד אכדן קריירה. במקרה שיגיעו להסכם עם המשלה הכריזתית, כזאת יפצו אותם.

ז. סוזאיב: הצעה: ועדת הכספים סבורה שהכסים שלפיו משתלמת הפנסיה כיום לפקיד מנדט לשעבר שאינם עובדי מדינה ושאינם עובדי מוסדות, שזכותם לפנסיה על ידי כך מוכסחת - שהכסים לאלה שעון תיקון; ועדת הכספים מעבירה את הבעיה למשרד האוצר בכקשה, שמשרד האוצר יעבד הצעה מתאימה לשם הסדר הבעיה, והצעה זו תוכא לוועדת הכספים של הכנסת הרביעית.

דברי הסבר: אני מקבל את ניסוחו של היו"ר, שאיננו צריכים לקבוע משהו שיכול לשמש תקדים. אבל אני חושב שהכל יסכימו כי אין לקבל החלטה שיכולה לגרום אי-צדק להם. אם איננו יכולים להגיע היום לאיזו הצעה שפירושה פתרון צודק, לכל הפחות הייתי רוצה החלטה כפי שהצעתי.

י. בדר: זה דבר רגיל, שמדינות מקפחות פנסיונרים. בפולין היתה בעיה דומה. אינני חושב שחוכת ועדת הכספים לשים יד על אי-צדק. שמעתי כאן דעות שונות, ואני מבין שאין סיכוי להגיע לדעה מוסכמת. יש שתי דרכים לאוצר: לשמור על הדבר הזה כמסגרת רגילה של אוצר-בתי-משפט-מעוניינים-תקנות-חוזים, או לבוא אלינו ולבקש שנחליט.

היו"ר י. גורי: הוא עצמו יכול להחליט ואח"כ לבקש אישור להקצבה.

הרשות לאוצר לקבוע עמדתו וכן להעביר זאת לוועדת הכספים. מה שאני חושב לדבר לא רצוי - שהאוצר יבקש אותנו לקבל את דעתו. אני תומך בהצעת ח"כ לוין. אם היא לא תתקבל, אין לי ברירה אלא לתמוך בהצעת ח"כ סוזאיב. בודאי שלא אתמוך בשום הצעה של סלקטיביות.

ח. רובין:

הצעה: א) הועדה רוסמת לפנייה בסיפוק את הודעת ח"כ משרד האוצר, שנעשים מאמצים כדי להכטיח פיצויים נאותים לפקידים המנדט לשעבר שהפסידו את עבודתם, את מקצועם או את מקור פרנסתם באופן קבוע; ב) הועדה מביעה את עמדתה, שיש לשלם לפקידים המנדט את הפנסיה תוך חישוב המבוסס על ההנחה, שכל לירה שנקבעה ע"י ממשלת המנדט תיחשב לגבי עובדי המנדט כאילו זו לירה שטרלינג וכעבור כל לירה כזו תשולם לפקידים המנדט מקבלי הפנסיה התמורה כלירות ישראליות, כמקובל בעד כל לירה שטרלינג או מטבע זר אחר שמובא ארצה ע"י מקבלי פנסיות או רנטות. כן יקבלו אנשים אלה את כל ההנחות שנהנים מהן מקבלי פנסיה ורנטה בארצות חוץ; ג) שני הסעיפים הנ"ל אינם חלים על עובדי המדינה או על עובדים במקומות עבודה אחרים, בהם מובטחת לפקידים המנדט לשעבר פנסיה גם כהתחשב בוותקם כעובדי המנדט.

נ. לוין:

תיקון להצעת ח"כ רובין: אני מסכים בדרך כלל להצעתו, אלא מוסיף תיקון: לשלם את הפנסיה בהתאם לשער ולתוספת-יוקר, כפי שזה מקובל בארצות אחרות בהן משתלמת פניה על-ידי הממשלה הכריטית.

היו"ר י. גורי:

יש גם לי הצעה. אני מקבל כיסודה את הצעת ח"כ סוזאיב, ורוצה רק להוסיף עליה: א) הועדה רוסמת לפנייה את המיון של העובדים שהיו עובדי ממשלת המנדט לשעבר, וזה בסיס הדיון שלנו; ב) מסתבר שכך וכן עובדים מתוך המספר הכללי הם עובדי מדינה או עובדים כמוסדות ציבוריים אחרים, שזכות הפנסיה מוכטחת להם; ג) הועדה רוסמת לפנייה ש-215 איש מתוך המספר הכללי לא נענו לשאלונים שהופנו אליהם, ולכן אין הועדה יכולה להציע לאוצר הצעות כלשהן בנוגע לעובדים אלה שנעלמו מן האופק; ד) כן רוסמת לפנייה הועדה ש-41 עובדים נמצאים בחו"ל (וגם את אלה בעצם אפשר לצרף ל-215); ה) הועדה רוסמת לפנייה ששאר העובדים מתחלקים לשתי סוגים: - מהם לא עובדים 327 ו-380 עובדים כשכירים או כעצמאיים במקומות שהפנסיה מוכטחת להם; ה) הועדה רוסמת לפנייה שהאוצר הפעיל תשלומים כאלה בחלק של המקרים, של אנשים שאינם עובדים.

עכשיו אני עובר להצעת ח"כ סוזאיב. הצעתו עוסקת בשני סוגים, ואני רוצה רק להוסיף כמה מלים בסיום הצעתו: תוך חתירה לפתרון צודק של הבעיה. ח"כ סוזאיב הציע להעביר זאת לוועדת הכספים של הכנסת הרביעית, וכבר כמה פעמים ציינת את הקושי שבדבר. לאחר ששפלנו בזה כל כך הרבה, אילו היתה אפשרות עד יום ג' לגמור, הדבר היה רצוי, אבל האוצר אינו יכול.

ז. סוזאיב:

נמחק את התוספת שלי, אבל תוך הבנה שהענין ייפתר.

היו"ר י. גורי:

אם כן, יש הצעת ח"כ רובין, הצעת תיקון של ח"כ לוין והצעת ח"כ סוזאיב. אפשר להוסיף, שהכדיקה תיעשה גם לגבי אותם מקרים שביחס אליהם הפעיל האוצר תשלום מיוחד.

ה צ ב ע ו ת

- 2 - בעד הצעת התיקון של ח"כ לוין להצעת ח"כ רובין
- 4 - בעד הצעת ח"כ רובין
- 7 - בעד הצעת ח"כ סוזאיב-גורי
- 2 - נמנעו מהצבעה על הצעת ח"כ סוזאיב-גורי

נתקבלה הצעת ח"כ סוזאיב-גורי

(2) בעיות משכורת הדיינים

היו"ר י. גורי:

הבעיה היסודית היא בעיה הוותק. לגבי שופטים נקבע שהותק שלהם מתחיל מיום קבלת הדיפלומה. לגבי דיינים התעוררה שאלה, מה זו דיפלומה. ועדת המשנה הגיעה למסקנה שאיננו יכולים להביא בחשבון את זמן הדיפלומה (מתן סמיכות לרבנות) כי אין לנו כסיס איתן לעמוד עליו. ואז הגענו למסקנה להיאחז בעוגן של המינוי של הרבנות הראשית כאן בארץ. והכוננה. הדיינים ערערו בפנינו, והופיעה משלחת והבטחנו לסיים את הדיון בתחומי עבודתנו

ככנסת השלישית. יש פה שתי בעיות: דיפלומה (סמיכות) ומה משמעותה; מי המוסד שאנחנו סומלים עליו. הפתרון הפשטני שהוצע ע"י המעוניינים במכתב הראשון, מכל מקום אינו בא בחשבון. כפגישה שהיתה לנו עם המשלחת הגענו לוחות צמידים, והם אמרו: כתב סמיכות, ז.א. דיפלומה שהרכנות הראשית אישורה אצלם ונתנה לה את הגושפנקא.

ח. רוכיין:

ענין זה הוא הצעת שינוי של החלטה שהיתה. ההחלטה המקורית נראית לי, וזה בדיוק מקביל לדיפלומה המשפטית. אצל דיינים אין תעודה המקבילה לזו שאצל עורכי-דין. ההצעה אומרת שמרגע שקיבל תואר רב מתחיל הוותק.

מ. קלמר:

אני מתפלא על ח"כ רוכיין, שבתור מנהיג פועלים רוצה להפלות בין עובד לעובד. מדובר על שני עובדים רוחניים. שניהם צריכים לעמוד בדרגה אחת. מה עושה אדם שהוסמך להוראה אם אין לו מיד משרת רבץ הוא ממשיך ללמוד ויכול לפסוק שאלות ותשובות. כשם שעו"צ מהמנהל לשופט, הוא מתמנה אח"כ לדיין. זה תלוי כיחס שאנחנו מתיחסים לשני אנשים אלה. אני מדבר על רב שממשיך ללמוד או שהוא מלמד, וזהו הפרקטיקה שלו. אם לא נקבל את הדבר, תהיה הפליה לרעה.

י. כדר:

כל החכרים יודעים כיצד אני רגיש לבעיית משכורת הדיינים, אבל אני חושש שהגזמה יכולה רק להזיק לענין זה. וותק מגיע כשאדם בפועל ובאופן פורמאלי עוסק במקצוע. יכול רב רפורמי מאה"ב וימונה כדיין כמדינת ישראל. האם נדרוש אז שיקבל וותק מיום שנעשה לרב רפורמי? חפשו נקודת אחיזה ומצאנו דבר כחוק הדיינים שאיננו אחראים לו, ושהוא לפי הצעת משרד הדתות משום מה, - שלא יכול להיות אדם דיין אלא אם לפני כן קיבל הסמכה להיות דיין מועדה מיוחדת. זו מין תעודה שניתנת על ידי מוסד מסעם המדינה. וכתוב שם דבר נוסף - שתעודה זו יש לה תוקף רק לשנתיים. על כן אמרנו באופן ליברלי ביותר: מי שקבל בפעם הראשונה תעודה כזאת (לא זו האחרונה שממליכה אותו להיות דיין), מאז מחשבים לו וותק. אינני יודע מה זה היתר-הוראה. אינני בדעה שהיתר-הוראה שורה להיתר להיות דיין. בועדה זו היה דיון רב במה זכות הדיינים למשכורת, והוחלט באו כטענות ואמרנו שבכדי שאדם יהיה ראוי להיות דיין, לא מספיק שיקבל היתר אלא הוא מוכרח ללמוד הלכה, ושהוא עובר כחינה נוספת כטרם נעשה דיין, ושלא כל רב ראוי להיות דיין. רבים לומדים בישיבות ומועטים מהם נעשים לרבנים. ח"כ קלמר דורש פה יותר מדי. החלטנו לשמור על החלטה, ואם הכנסת הרביעית תשנה אותה, נדבר על כך אז.

א. הרצפלד:

יש יהודים רבים שלומדים תורה יום-יום. פה מדובר על אדם שעוסק באותו ענין ושממשיך לעסוק בו. היתר ההוראה אינו מספיק ודרושה תקופת התמחות.

מ. קלמר:

יש דיינים שנתמנו היום, אבל מי שרוצה להיות דיין צריך לעבור בדיוק אותה פרוצדורה כמו מי שרוצה להיות עו"צ ואח"כ שפס. לא כל מוסד מספיק אדם להיות רב.

א. בהיר:

החלטת שזכות לתוספת הותק עומדת לדיינים מהשנה בה הוסמכו לראשונה ע"י הרכנות הראשית לכהן כדיינים, או משנת הכהונה, הכל לפי התאריך המוקדם יותר ולא למעלה מעשרים שנות וותק. (קורא תביעת הדיינים)

מ. קלמר:

ההכדלה בין רב ודיין נוצרה רק בשנים האחרונות. יש רב ששימש כח"ל כרב-העיר, שזה כלל גם רבנות וגם דיינות, ובא הנה וקיבל סמיכות.

א. בהיר:

יש שתי הצעות: א) הצעת כדר-הרצפלד-סוזאייב, לקיים את החלטה שנתקבלה ושהודענו עליה לשר הדתות כ-31.7.59; ב) הצעה שנתמכה ע"י ח"כ קלמר לפי בקשת נציגי הדיינים.

ש. בזק:

עלול להיווצר מצב שאם יחשכו את הוותק לפי הסידור החדש יווצרו הפרשים.

היו"ר י. גורי:

יש נוהל, שאין מורידים עם שינוי הסולם, ועל כן זה צריך להיות לחלק מההחלטה: ומכל מקום, לא להפחית.

ה צ ב ע ה

הצעת ח"כ קלמר לא נתקבלה. נשארת בתוקפה ההחלטה הקודמת

היו"ר י. גורי:

שאלת הוצאות הנסיעה לדיינים אף פעם לא התעוררה, ולכן אי-אפשר לומר שזה הוסמט כטעות. שאלה זו בשנילי מופיעה כעת לראשונה. אין פה זהות

אוטומטית, אם כי יהול להיות שיש טעמים שתהיה זהות. עברו שנים ולא עוררו את הכעיה. כאיזו מידה הדיינים זקוקים לתחכורה זו כמו שופטים, אף אחד אינו יכול לבדוק זאת.

ש. בזק: מנהל כתי-המשפט, גם לגבי השופטים אינו נוהג באופן אוטומטי, אלא שם הולך לפי המרחק ממקום העבודה.

היו"ר י. גורי: נקבל החלטה כללית, שינהגו לפי אותם העקרונות שנוהגים לגבי השופטים, וכי החלטה זו תחול מיום קבלתה בועדה - לא רטרואקטיבית.

סוכם: לגבי הוצאות נסיעה לדיינים ינהגו לפי אותם העקרונות שנוהגים לגבי השופטים. תוקף ההחלטה - מיום קבלתה בועדה.

היו"ר י. גורי: יש בעיה נוספת שעורר הרב כץ, לגבי משכורתו.

ש. בזק: מנהל כתי-הדין הרבניים מקבל היום משכורת של דיון. תפקיד הרב כץ מקביל לתפקידו של השופט אייזנברג.

היו"ר י. גורי: לגבי השלבים, אינני בטוח אם ענין השואה יש לו אחיזה במציאות. עד כה לא התעוררה בעיה כזו, אם כי השופט אייזנברג מקבל את המשכורת זה כמה שנים. השאלה התעוררה עכשיו, אם כי כדי לענות בשלילה צריכים להיות נימוקים. אנחנו רוצים לסיים דברים שהתחלנו בהם, אבל מכיון שזה ענין שהופיע כחדש, נעביר זאת לוועדת הכספים של הכנסת הרביעית.

סוכם: להעביר לוועדת הכספים של הכנסת הרביעית ענין משכורתו של מנהל כתי-הדין הרבניים.

3) ערכות לביצוע עבודות כפרס

(מכתב שר האוצר 175/80 מ-10.9.59 ליו"ר הועדה)

ח. רובין: (הודעה לקראת ההצבעה בהמשך הישיבה, בענין חוק זכיון צינור הנפט) - מחוך שאני עסוק בישיבה אחרת, אני רוצה, למען ההגינות, להגיד שלו הייתי משתתף בהצבעה הייתי נמנע בענין זה.

ד"ר ארנון: בקשנו בזמנו ערכות לעבודות קבלניות בחכש. לפי המכרז אפשר היה לחשוב שזה סכום יותר גדול ואח"כ התברר שרצו בעבודה קצת יותר קטנה ואין צורך לממש שם את כל הערכות. בינתיים נתברר כי מצד שני עבודות קבלניות כפרס הופכות להיות ענין יותר רציני ממה שחשבנו, ואנו מבקשים במסגרת אותו סכום הערכות, להעביר את הערכות מחכש לפרסץ הערכות היא לעבודה מסוימת ולפי תנאי המכרז.

הוחלט: לאשר העברת הערכות המבוקשת לצורך ביצוע עבודות כפרס, כמפורט במכתב הנ"ל של שר האוצר.

4) ערכות מטעם המדינה להלגות לחברת דשנים וחמרים הימיים בע"מ (מכתב שר האוצר מ-13.10.59)

5) ערכות מטעם המדינה - דשנים וחמרים הימיים בע"מ (מכתב שר האוצר מ-14.10.59)

ד"ר ארנון: חברת דשנים כתחילה כפעולה כח"ל. כנראה שכחדשים הקרובים החברה תקבל סכומים די גדולים כדולרים, כהלואה לזמן ארוך, כדי להחליף את כל האשראים שקבלה לפני שנים מספר. אנו מבקשים עוד הפעם, לחדש את האשראי המפורט בשני המכתבים, ומקווים שבחאריך שזמן-פרעון השטרות האלה יגיע, אפשר יהיה לשלם אותם מההכנסות של האמיסיה לזמן ארוך.

ז. סוזאייב:
בהחלט אינני מתנגד לבקשה, אבל אני מוצא מחובתי להעיר פה משהו. כשהביאו לנו כפעם הקודמת החלפת ערכויות נגד שטרות שהוציאה חכרה זו, שאלנו את אנשי האוצר מדוע הביאו בפנינו את הענין חודש אחרי זמן-הפרעון. אני רואה שגם היום מביאים לועדה את הענין לאחר עבור זמן הפרעון. פירוש הדבר, שהאישור מתבקש על שטר שכבר נמסר.

הוחלט: לאשר את הערכויות, כמבוקש בשני המכתבים הנ"ל של שר האוצר.

(6) הנהגת דירוג מקצועי לעובדי משרד מבקר המדינה

קודם כל, אני מקדם בברכה את מבקר המדינה, עם שובו מחוץ-לארץ.

היו"ר י. גורי:

(המשך הישיבה - רשם אם).

הנהגת דירוג מקצועי לעובדי משרד מבקר המדינה

היו"ר י. גורלי:

(עזרא מכתב מבקר המדינה בדבר הנהגת דירוג מקצועי לעובדי משרדו)

א. הרצפלד:

מה עם ה-58 העובדים שנוותרו?

מבקר המדינה ז. מוריס:

הם נכשלו בבחינה, צארת להם הדרגה המינהלי חלק מהם יקבל בשנה הבאה אפשרות להבחן שוב.

היו"ר י. גורלי:

אפשר לומר שגם לולא הוצגה הדירוג המקצועי היה מתהווה איזה הפרש מבחינה כספית, כי חק מהפקידים היה מועבר מדרגה לדרגה; לאמור, השכום של 129 אלף ל"י אין לזקוף כולו על חשבון מעבר מדירוג מינהלי לדירוג מקצועי.

מבקר המדינה ז. מוריס:

ז"י אין היה דה-דירוג.

מר מאירי:

ואז שכומי התוספת היו משתווים כמעט.

היו"ר י. גורלי:

אני רוצה לומר לחברי הוועדה דבר שאינו כלל במכתב זה. מבקר המדינה אומר שהפרשים אלה הושפעו גם מתוספת שהיא לגמרי חדשה, על יסוד השכום שהושג רק בשבועות האחרונים. לפי ההשכום הזה יהיה ותק מצטבר, לאמור, הוותק הקודם לא יאבד עו ההעברה מדרגה לדרגה, כשהוא לגבי כלל עובדי המדינה, כי אם הוותק החדש יצטן לישן.

נ. לוי:

אני מבין שההשכום הזה כבר חתום ובוצע והוא מובא אלינו רק לאינפורמציה.

היו"ר י. גורלי:

בדיונים הקודמים שהיו בוועדה בנושא זה אמרה הוועדה שאין היא שוללת את האפשרות של העברת עובדים לדירוג מקצועי. התעוררה אז בעיית הרטרואקטיביות. אחרי דיונים מרובי זאת לשיקול דעתו של מבקר המדינה. מבקר המדינה אומר לנו שכליון שהוועדה דחתה את ההצעה לשלם גמול תפקיד בעד העבר - כדי לא ליצור תקדים - מוכרחים לתת פיצוי משוים לעובדי מבקר המדינה ע"י הנהגת הסדר זה באופן רטרואקטיבי מאפריל 1958. המדובר הוא בהפרש של שנה, ולמבקר המדינה היתה אחיזה חזקה בכך, שלגבי כלל עובדי המדינה, שתיקנו את הדירוג המקצועי שלהם, הופעלה שיטה זו החל באפריל 1958.

כדי לשכח את המצב הפורמאלי בנקודה זו: למבקר המדינה היתה שמכות בעניין זה.

אמנם מבקר המדינה זקוק לאישורה של ועדת הכספים מבחינת התקציב ובאופן פורמאלי הוועדה יכולה לאשר את התקציב או לא לאשרו, אבל מסתבר שהוועדה הכספית, מתוך היחסים המסודרתיים עם מבקר המדינה וגם מתוך הרצון אימריטו לאפשר לעובדי המדינה לקיים את עבודת משרדו באופן תקין, בוודאי לא תיראה אפשרות לעצמה להכנס בריב עם מבקר המדינה ותאשר את התקציב, אפילו אם בפרט זה או אחר תהיה לוועדה דעה אחרת.

אני רוצה לציין כי למבקר המדינה היתה התחשבות רבה עם גישתה של ועדת הכספים והוא עשה מצדו את הכל בכדי לא ליצור מצב שיכול להביא לקונפליקט. הוא כלכל את העברת העובדים לדירוג מקצועי באופן גניוני ומחזן מאד.

הוחלט לאשר את התקציב הדרוש לביצוע ההעברה לדירוג מקצועי (לפי הפירוט במכתב מבקר המדינה מ-28.10.59)

היו"ר י. גורי:

אני יכול לומר למבקר המדינה ברכת פרידה
משעם ועדת הכספים של הכנסת השלישית. אנחנו
מודים לך בעד הקואופרציה בעבודתנו המשותפת. חלק מחברי ועדת הכספים בוודאי
ישב בוועדת הכספים בכנסת הרביעית, והם מקווים להמשיך בקואופרציה זו.

מבקר המדינה ז. מוזס:

זוהי גם תקוותי.

היו"ר י. גורי:

כאשר קימנו את הדיון על הזכיון האוצר
נחבקש להביא גם את החוזה לאישור. החוזה
עוד לא היה מוכן. אתמול נשלח הטכסט האנגלי של החוזה לכל חברי ועדת הכספים
מכל מקום אז שכמנו שגם אם יהיה צורך להתכנס במוצאי שבת, ה-31 באוקטובר,
לשם אישור החוזה - נתכנס. אולם מתברר שאין צורך בזה ואנחנו יכולים לפי
את המלאכה היום.

בענין זה.

עו"ד י.ש. שפירא:

בדברים אשר השמעתי בישיבה ההיא של ועדת
הכספים ספרתי בהרחבה על תוכן שלושת החוזים
אשר מובאים לוועדת הכספים לאישור. חברי ועדת הכספים, בעיקר חה"כ בהיר וצור
עמדו על כך שהחוזים ינבאו לאישורה של ועדת הכספים, וכך גם הוחלט בכנסת.
ראינו אז קושי טכני רב בזה, ומתוך הסכם ג'נטלמני טוכס שמוחר לנו להביא את
החוזה גם בטכסט אנגלי. אולם מאמצינו נשאו פרי והחוזים נחתמו הוקר בעברית.
אגיד לכם בקיצור נמרץ מה הם שלושת ההסכמים
המובאים לאישור והנחמרים בחוק הזכיון.

ישנו הסכם מקיף המטפל בשתי שאלות: בשאלת
קביעת התעריפים להובלת נפט גולמי מאילת לחיפה (וברבות הימים יתכן לאשדוד
י או למקום אחר, אם יהיו נמלים אחרים להוצאת נפט גולמי); החלק האחר של
ההסכם הזה מטפל בערבות של הממשלה לתקופה של 15 שנה להחזרת ההשקעה ומינימום
הרווח. דווקא על נקודה זו דובר הרבה מאד אז, בקשר עם הזכיון, למרות שבזכיו
עצמו לא היה זכר לדבר. רק בראשי פרקים היה טעיף שיפה את כוחו של שר האוצר
לעשות הסכם זה. לכך הדבר הוטבר אז נדמה לי יפה מאד, גם במליאת הכנסת וגם
בוועדת הכספים.

הרעיון הוא פשוט: המחירים תוך 15 השנים
הראשונות צריכים להיות כאלה (והם ייקבעו מדי שנה באופן כזה), שהתצרוכת,
או סך כל התעריפים שחבל החברה צריכים לספק טכום כסף המספיק כדי לעשות
אמורטיזציה של ההשקעה תוך 15 שנה ולתת רווח של 8% על אותו חלק של ההשקעה
אשר לא נפדה.

האחריות היא כפולה: האחריות הראשונית היא
שהתעריפים, אשר קובעים את ההכנסה, ייקבעו באופן כזה שיבטיחו החזרת ההשקעה
ורווחים. נוסף לזה, במידה שהתצרוכת לא תגיע למינימום זה - שהוא 1.5 מיליון
לשנה - הממשלה תצטרך לשלם את החזר; אולם כל עודף אשר יצטרך בידי החברה
ע"י גידול, אשר לפי ההערכה יתחיל כעבור 5 שנים, בגבולות של מחיר הובלה
ל-100 אלף טון - יוחזר ע"י החברה לממשלה.

א. בהיר:

מדוע 100 אלף טון?

עו"ד י.ש. שפירא:

זה הגבול; עומדים על המקח עד שמתפשרים.
אני יכול להבטיח לך שהתמקחנו די.

זהו מה שנקרא הסכם התזרומת והתעריפים.

נוסף לזה נעשה הסכם ביחס לשירותים בנמלים.

הגישה לכתחילה הייתה שכל השירותים - כלומר התיכור של אניות הדלק עם חוץ - יינתנו ע"י הממשלה בתעריפים מסויימים. הוא הדין בחיפה לגבי ההוצאה. אולם אחרי בירור נוסף, בעיקר בהתחשב בשאלות של ביטוח, הוברר לנו הממשלה היח מעבירה לחברה האפשרות לנהל את השירותים לשנקרים באילת, השירות היה מתפצל לשניים: מהשנקרים עד החוף ומהחוף והלאה. זה היה מייקר את עצם ההובלה. אולם לא רק זה, מדור כזה היה מייקר את הביטוח, שהוצאותיו מסתכמות מדי שנה במאות אלפי דולרים - על השבוע הממשלה. הוברר לנו שהביטוח בעד אופרציה זו הוא גבוה מאד. לכן הוסכם שהצינור המחבר את השנקרים עם החוף יוחקר לחברה בתשלום די מכובד - לפי העיקרון של אמורטיזציה פלוס 8% רווח לממשלה.

אשר לגבי יתר האביזרים הקשורים בשירותים, העיקרון הוא כזה: הממשלה התחייבה לספק את השירותים כל זמן שהצינור יהיה במצבו הטוב, כלומר המצב בו יהיה עם גמר החוכמים - 16 צול ובעל תזרומת של 2.9 עד 3 מיליון. מכאן ואילך, במידה שיצטרפו להגדיל את השירותים, ז.א. להוסיף משאבות וכך הלאה, התעריפים יועלו כדי שיאפשרו לממשלה לקבל שוב אמורטיזציה ורווח של 8%.

א.א. בהיר: ז.א., המשאבות תהיינה לממשלה.

עו"ד י.ש. שפירא: כן, רק הצינור לחברה. שדה המיכלים היה שייך לאי.בי.טי והוא נרכש ע"י הממשלה. החברה, בעלת המיכלים, תהיה קבלן של חברת הצינור כדי לספק את השירותים בתעריפים שייקבעו. התעריפים יועלו במקרה שהממשלה תצטרך להגדיל על חשבונה את השירותים ולבנות עוד מיכלים. לאחר שהצינור יגיע לכוח תזרומת של 6 מיליון, הממשלה לא תצטרך לעשות יותר אלה הם יצטרפו לעשות זאת על חשבונם אבל למסור את ההובלה לממשלה.

זהו, פחות או יותר, תוכנם של שלושת ההסכמים.

ע.א. צנר: האם חלו איזה שינויים?

עו"ד י.ש. שפירא: את השינויים תצדו לים הזכרתי. לא הייתי אומר שחלו שינויים אשר מן הראוי להצביע עליהם באופן מיוחד. לפי הציונות הקודמת, באותן השנים שהם היו צריכים להחזיר לממשלה מה שהיא שלמה להם, זה היה צריך להסית על השבוע הצרוב. לפי מה ששוכח עכשיו, כ-50% חלים על החברה ו-50% חלים על הצרוב. בעצם קשה לדבר על אחוזים, אבל הישוב התעריפים הוא כזה שזה יקטין את רווחיהם.

א.א. בהיר: האם יש סעיף הקובע מכסימום של רווח?

עו"ד י.ש. שפירא: לא.

א.א. בהיר: האם יש הבטחה למינימום?

עו"ד י.ש. שפירא: תוך 15 שנה.

א.א. בהיר: האם לגבי התצרוכת המקומית יש סקאלה של תעריפים?

עו"ד י.ש. שפירא: הסקאלה אומרת כך: התצרוכת בגבול של 1.5 מיליון ש"ח צריכה לתת להם את כישוי האמורטיזציה ורווח של 8% על ההשקעה. לפי זה ייקבע התעריף.

מר ארנון: עליך להוסיף: 8% על ההשקעה אשר מדי שנה פטנה והולכת.

ז.א.ז. שהתעריף יורד.

ז. צור:

כך. אם ישנה כמות נפט העולה על 1.5 ביליון טון, בעדבל שונה נוספת הם יקבלו יע שליש התעריף לטונה שהיה בשנה הקודמת. כך ירד, למעשה, המחיר הממוצע של כל התצרוכת.

עו"ד י.ש. שפירא:

התעריף צריך לרדת כח כחוצאה של תקציב הכללי.

א. בהיר:

8כ"ז.

עו"ד י.ש. שפירא:

מה בקשר למס הכנסה?

א. בהיר:

במשך 10 השנים הראשונות הם ישלמו 25% ואח"כ עד 50%. זאת לגבי התצרוכת המקומית. אשר לתצרוכת חוץ, 7 השנים הראשונות יחיו פטורים ממש, שלוש השנים הבאות ישלמו עד 25% ואחרי זה - עד 50%.

עו"ד י.ש. שפירא:

אני מציע לאשר את שלושת החוזים חוץ מישאלה שכל האפשר מהר יגלו אוצרות נפט גדולים בארץ.

היו"ר י. גורי:

כיוון שקיבלנו הביתה רק חוזה אחד, אני מבקש שיעבירו לחברי ועדת הכספים, לאחר האישור, את

א. בהיר:

כל החוזים בטכסט עברי.

תפיה דאגה שחוק יומיים יקבל כל חבר ועדת את כל שלושת החוזים.

עו"ד י.ש. שפירא:

שלושת החוזים אושרו ונחתמו בידי יו"ר הוועדה

אני רוצה לברך את האוצר על הישג זה שמקדם את פיתוחה של הארץ.

היו"ר י. גורי:

אני מברך גם את עו"ד יעקב שמשון שפירא, שהשקיע בזה לא מעט עמל, כי זו היתה מסכת די כבדה ומשובכת. האוצר חיפש את האיש המתאים לטיפול בעניין זה והמתאים ביותר נמצא עו"ד יעקב שמשון שפירא. על כך אני גם מברך אותו.

חודת רבה לך.

עו"ד י.ש. שפירא:

בשם האוצר אני רוצה להודות לוועדת הכספים על שיתוף הפעולה המלא שהיה בשטח זה.

מר ארנון:

משכורת מבקר המדינה

במשך כל הזמן מבקר המדינה קיבל משכורת שהיא שווה למשכורתו של שופט בית הדין העליון. אולם כאשר התלכדו לתקן את משכורתו של שופטי בית הדין העליון הוחלט, אצל דעתנו, מעניין זה.

היו"ר י. גורי:

הוחלט להשוות את משכורתו של מבקר המדינה למשכורת שופטי בית הדין העליון

ז. טוזאייב: אני בהחלט בעד תיקון שדרו של מבקר המדינה, אבל כפי שהתנגדתי בזמנו שהתוספת המיוחדת תינתן תוך קביעת טיעון מיוחד למס הכנסה, כך גם עכשיו חושב אני שזה לא נכון, שזוהי טעות, ואני מקווה שבזמן הקרוב ישנו את הנוהג הזה.

הינ"ר י. גורי: אין אף אחד שלבו שלם עם סדר זה. מבחינה זו אין הבדל בינינו. אני חושב שזה סידור פגום. אנחנו מקבלים אותו בליט ברירה. יכול להיות שהאוצר, כאשר צריך היה לבחור את הרע במיעוטו, ראה שזה הרע במיעוטו, כי אילו לא זאת היה נכנס לתשובת גדולה יותר.

קביעת פרס על ראשו של אייכמן

ג. לוי: נתגלה שאייכמן חי ומתגורר במקום מסויים. ההצעה שלנו - של חה"כ בדר ושלי - היא להמליץ בפני האוצר לקבוע פרס על ראשו של אייכמן, כדי להקל למצוא אותו. חה"כ הציע שכום של 50 אלף דולר, אולם בשיחה פרטית נתעוררה השאלה שיחכן והשכום הזה הוא קטן מדי. אני חושב שהאוצר צריך לברר מהו השכום הדרוש המבטיח או הצותן סיכוי לתפיסתו של אייכמן. אולם הוועדה צריכה להמליץ עקרונית בפני האוצר שעליו לקבוע פרס על ראשו של אייכמן.

ז. טוזאייב: באופן עקרוני אינני מתנגד להצעה, אבל אני מציע ברגע זה לא להחליט בשאלה זו. השאלה הזאת היא מאד בלתי רגילה. לקבל את ההצעה על רגל אחת, בתאריך מסויים, מבלי לשמוע חוות-דעת של אנשים, אם זה יעזור למצוא אותו, מהי האמת בכל הידיעות אשר התפרסמו וכו' - לא נראה לי. חה"כ לוי רמז שיחכן ונחוץ שכום יותר גדול. אני שואל: האם אנחנו יכולים להמליץ בפני האוצר מבלי לקבוע שכום? אני מציע שנרשום בסדר היום של הוועדה כי על ענין זה יוחלט לאחר קבלת חומר מוועדת החוץ והבטחון, או משרת החוץ, מאנשים המספלים בשאלות מסוג זה.

הינ"ר י. גורי: יש לי גם כן הצעה, ולי נראה שהיא יכולה לאחד את כל השולחן. אכתוב מכתב לשר החוץ ויגידו אנדיע לשר כי בוועדת הכספים הוצעה הצעה על הקצבת פרס על ראשו של אייכמן; הוועדה סבורה שהצעה זו ראויה להשולח-לב ובמידה שהמוסדות המתאימים של הממשלה יראו למועיל להכריז על הצדקה כזו, אין כל ספק שאילו באה הצעה כזו בפני ועדת הכספים הוועדה הייתה נכונה לתת את ידה לזה.

הוחלט פה אחד לקבל את הצעת הינ"ר

ענין "רנר"

הינ"ר י. גורי: לפי הפרסומים מסתבר שהענין הגיע לאיזה שלב שממנו והלאה אין מרחב מחיה גדול לטיפול. אי-לכך עלי להודיע לחברי הוועדה כי אין מרחב נערך דיון בנושא זה בוועדת החוץ והבטחון של הכנסת. אם לד"ר ארנון יש איזו אינפורמציה בנושא זה אנחנו מוכנים לשמוע.

ד"ר ארנון: אין התפתחות מיוחדת בימים האחרונים.

א. בהיר: כיוון שוועדת החוץ והבטחון דנה בזה אני חושב שיש להוריד ענין זה מסדר היום.

הצעת חה"כ בהיר נתקבלה

היו"ר י. גוריי: לא אשא נאומים ארוכים, אבל בשני משפטים אני רוצה לומר שאני, כיו"ר הוועדה וכחבר הוועדה, יכול לציין שוועדה זו - עם כל הדברים שהגיעו לפעמים לנקודת הרתיחה - עבדה מתוך יחס חברי, מתוך יחס טוב, ובדרך-כלל שררה רוח טובה. זוהי ועדה שפיה עליה עומס רב, היא עבדה הרבה, וגם מהשטישטיקה שנתפרסמה מחברר שוועדת הכספים נטלה כ-40% מעבודת הכנסת, מתוך 9 ועדות, מבלי להביא בחשבון את ועדות המשנה של הוועדה. לכן נדמה לי שחברי הוועדה יכולים לסיים את כהונתם בכנסת השלישית מתוך הרגשת סיפוק שעשו איזה מלאכה - ואני חושב לא רעה - אם כי לפעמים עומס זה עורר רוגז וגם אי-הבנות בינינו.

כיוון שזוהי הישיבה האחרונה של הוועדה, אני רוצה לאמר שלום לחברי הוועדה, בייחוד לאותם חברי ועדה שלא עמדו לבחירה לכנסת הרביעית. אני מאחל שבכל שטח עבודה ציבורית שכל אחד מאתנו יהיה עסוק בו, נפגש כידידים וחברים.

א. בהיר: בשם כל חברי הוועדה אני רוצה להודות ליו"ר על עבודתו ועל שקידתו. כמו כן אנחנו מודים למזכיר הוועדה וליועץ המשפטי שלה.

היו"ר י. גוריי: עכשיו יושב אתנו מנהל משרד האוצר. גם אוחו אני רוצה לברך בכל הברכות ולאחל לו כל מה שלבו תפץ; כך להודות לו על היחס הטוב ועל הקואופרציה שקיימנו במשך הזמן.

ד"ר קיטרו: אני פונה אליכם מטעמים הומניטאריים. הספקתם לגמור עם משכורת השופטים וגמלאות השופטים - אם כי איש לא האמין בזה; גמרתם עם משכורת הדיינים וגמלאות הדיינים - אם כי איש לא האמין בזה; עכשיו אתם רוצים להעביר לכנסת הרביעית קביעת המשכורת של איש אחד - מנהל במי-הדין הרבניים. המדובר באיש אחד, שמה שלא תקבעו לגביו לא ישמש כחוקים לאחרים. אתם רוצים להביא עניין זה לכנסת הרביעית, בכדי שאפשר יהיה לעורר שם פעם את כל הבעיה. זאת אתם יודעים יותר טוב ממני.

ז. שוואייב: אני מציע ליפנות את כוחו של היו"ר לפתור את הבעיה בעצמו. אם לפי שיקול דעתו של היו"ר כדאי לחזור על שעיף ולהחליט החלטה - אני מוכן לקבל את הכרעתו.

היו"ר י. גוריי: אני יכול רק לבקש דבר אחד: שחברי הוועדה היושבים כאן לא רק שהם משילים עלי באופן פורמאלי לשקול, אלא שאילו הייתה הצבעה מריטורית לא היו מתנגדים. אם זה הסיכום יש לי איזה מרחב מחיה לשיפול.

בתקבל הסיכום כפי שנוסח ע"י היו"ר

הישיבה ננעלה בשעה 13.10.